

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

FOC NOU

Un nou ambient de fe i d'entusiasme patriòtic està creant-se a Catalunya. Per tot arreu salten espurnes del foc nou que comença a flamejar. Mentre el nostre problema nacional passava, en l'aspecte polític, per un període d'aplanament, que enganyava als observadors superficials, per sota el foc creixia i s'escampava. I ara aqueix treball intern va sortint a flor de terra i alça ja les primeres flames de noble passió.

Hi ha foc nou a Catalunya. Aquesta vegada no són els encenalls que cremen, sinó que hi ha el combustible de l'ideal profund.

«L'ànima catalana és llibertat», va dir En Joan Maragall. Tots els moviments catalans que responen al caràcter essencial de la nostra ànima, porten damunt la nostra terra aquesta flamarada idealista que li dona escalf i llum.

Catalunya sent la vergonya del seu estat actual de subjecció, que la priva del lliure ús de la seva llengua i del lliure desplegament de la seva cultura. Si els catalans ens resignessim a la present situació d'inferioritat, mereixeríem el menyspreu del món i de la història. Ben lluny de resignar-se, la nova generació encén el foc nou que ha de transformar la Catalunya provincial en la Catalunya nacional amb tots els atributs de la sobirania.

Sobre anticlericalisme

L'amic Rovira i Virgili, anticlerical, al menys fins ahir, és a dir, advers a l'intervenció de les forces eclesiàstiques en la governació i en la vida col·lectiva, des d'una tribuna laica, la de l'Ateneu, tot i demanant una tolerància per a obtenir l'unitat patriòtica, ha vingut a dir que l'anticleri-

ALAH CONTRA CRIST

— En Krim es sotmet?... Doncs jo no!

calisme era passat de moda, al menys certes pintoresques manifestacions anticlericals.

Perfectament... Però que iniciïn la tolerància els senyors clericals. Si en el monestir de Ripoll, els senyors Gassol i Bofill i Matas s'haguessin abtingut de predicacions religioses, motiu de discòrdies i no pas de fraternitat entre els catalans, deixant dormir en pau a l'abat Oliva, per a evocar exclusivament an el comte Joffre, hauríem ponderat el seu sentit polític, sense expressar cap recel. En Rovira, pensant com nosaltres, preconitza que la religió se deixi per al temple, sense portar-la a l'aire lliure dels mitings. Però, en canvi, assenyala la ponderació que van posseïnt les esquerres en la qüestió religiosa i apunta una sàtira contra els anticlericals baladrers i pintorescos. Breu: no admet l'anticlerical clàssic, admirador d'En Nakens.

A la nostra sensibilitat no li és gaire grat l'anticlericalisme clàssic, però nosaltres mai malparlem d'ell. Compremem que a Alemanya, que a França, que a la mateixa Itàlia, on el catolicisme ha esdevingut socialista, i on estan preses totes les garanties culturals i de respecte al pensament, es pugui creure en una rancietat de l'anticlericalisme, però an aquí no.

Doncs què; on no s'ha conquistat la llibertat de cultes, on l'ensenyança és religiosa, on no's poden exposar en les càtedres oficials res que contrariï a la catolicitat de l'Estat, on les oposicions les guanyen els més creients, on els jutges subjecten a la premsa a un règim de respecte a l'església, on, immediatament que's constitueix un nou partit, que pel seu proselitisme hauria d'apressar-se a declarar la seva neutralitat religiosa, l'identifiquen, part dels seus directors, amb l'església, on tot això passa ¿poden estar fora de la realitat els que breguen per a recloure a l'església en la zona purament espiritual? Que apel·len a la caritat? Que cauen devogades en lo grotesc? Però quina causa, quin partit, no ha caigut en idèntics mancaments a la discreció? Quants Rubaudonadeus, quants Suñers i Capdeviles, no trobaríem en el catalanisme?

La doctrina d'En Rovira és lògica, per a un home que col·loqui el patriotisme per damunt de tot, que cregui no hi pot haver més qüestió prèvia que la llibertat de Catalunya. La religió per al temple... Però guardem-nos de riure'ns dels esperits ingenus que aixecaren al capellà com a enemic principal. Un capellà serà respectable. Però un anticlerical també. I, amic Rovira, si sortís un nou Suñer i Capdevila, cridant: «Guerra a Déu, a la tisi i a Castella» ¿veritat que'l trobaríeu molt pintoresc, però que no el caricaturitzàrieu des de la tribuna?

PARADOX

Els reclutes catalans

Ha parlat aquests dies la premsa catalana, i fins la de Madrid, d'un acord pres per l'última Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya de demanar al Govern de Madrid que els minyons que en virtut de la llei actual hagin de fer el servei militar, siguin destinats a cossos de la mateixa regió d'on siguin fills. Això equival a demanar que els reclutes catalans facin el seu servei a Catalunya.

El Consell de la Mancomunitat ha remès ja a Madrid la comunicació on es fa la petició acordada. I a despit dels motius de conveniència i de justícia que la abonen, és de creure que no serà atesa pel Govern central. Per de prompte, un d'aqueixos periòdics castellans titulat

22 SETEMBRE DE 1922

XXVII aniversari de la mort de Innocent López Bernagosi

LA CAMPANA DE GRACIA dedica aquest record a son inoblidable fundador

«d'esquerra», i que són més reaccionaris que En Narváez, *Vida Nueva*, ha publicat terribles articles contra la justíssima i democràtica demanda de la Mancomunitat, que en aquest punt interpreta els sentiments de tots els catalans.

Convé que se sàpiga l'actitut anticatalana i reaccionària d'aqueix diari de Madrid que pretén ésser la tribuna de les esquerres espanyoles. Convé que tots els republicans, tots els obrers catalans —i també els que no són catalans— sàpiguen que l'orgue periodístic de les esquerres espanyoles, és partidari del sistema actual de concentració militar, en virtut del qual els minyons són remesos als quartels de ciutats llunyanes, a regions de climes molt diferents.

Aquest sistema té un doble inconvenient per part de l'Estat i per part dels ciutadans. L'Estat ha d'esmerçar importants sumes en el transport de reclutes de una regió a l'altra. I els reclutes es troben lluny de les seves famílies, dins d'un ambient divers d'aquell on sempre han viscut, i exposats a les malalties que sovint ocasiona el brusc canvi de clima.

Quines raons hi ha per a persistir en aquest sistema? Per què s'ha de combatre i s'ha de rebutjar la petició de la Mancomunitat? Prou que sabem les raons íntimes que té certa gent per a mantenir determinades disposicions. *Vida Nueva* ens explica alguna d'aquestes raons...

FULMEN

La qüestió d'Orient

LA CAMPANA DE GRACIA fa ja un xic més de cinquanta anys que parla setmanalment amb el poble català. Si algú vol pendre's la molèstia de repassar la seva col·lecció, trobarà segurament en els primers números algun article encapsa-

lat amb el mateix títol que encapsala avui les nostres quartilles.

Llavors feia ja molts anys que se'n parlava de la qüestió d'Orient, s'en ha seguit parlant fins avui i d'aquí a molts mitjos sigles serà encara un tema de constant actualitat.

En aquesta vella Europa no s'establitzava res. Semblava que després de la gran guerra s'havien de resoldre per durant molt temps una bona part de problemes socials i polítics, però tot queda en peu una mica més enredat que abans. Quan no són les necessitats econòmiques són els enredaires diplomàtics; quan no les ambicions imperialistes, les manies disolvents; sempre hi ha una cosa o altra que manté l'enrenou en la xaruga Europa.

Sembla que'l món avenci a gambades de gegant i amb prou feines si camina a pas de tortuga. A Europa s'eternitza la qüestió d'Orient i moltes altres qüestions que ja preocupaven als avis dels nostres avis. A Espanya fa alguns sigles que pacifiquem el Marroc i encara ens claven pallissa si fiquem el nas més enllà del llindar de les seves portes. A Catalunya fa més de seixanta anys que fem pàtria i encara treu diputats la *Unión Monàrquica Nacional*. Decididament això del pas de tortuga és encara una exageració.

Hem començat a escriure amb l'intenció de parlar de la qüestió d'Orient posada de nou al cap de munt de totes les qüestions que tenen al món traspalsat, per la victòria dels turcs sobre els grecs, però ja ni tenim temps de dir-hi la nostra opinió ni tenim gaires ganés de dir-la perquè en cosa tan enredada segurament que no fariem altra cosa que afegir una tonteria més a les moltes banalitats que s'han escrit i s'escriuran aquests dies sobre qüestió tan fosca i poc entesa com aquesta eterna qüestió d'Orient.

Si vivim ja'n tornarem a parlar d'aquí cinquanta anys més. —JEPH DE JESPU

La casa

—Busca-la, Petit!... A veure s'hi hauran els del tren aquí dins.

CONSTANTÍ DE GRÈCIA

Quan el rei rebé la nova, tot just començava el ball.
—Conteu—digué a l'emissari,—
conteu-me lo que ha passat.
—No sé pas com explicar-ho,
Senyor. Es un daltabaix
dels més grossos de l'Història;
tant, que dubto que jamai
poguem arribà a refer-nos.
La vanguarda d'En Kemal
avança com una onada,
i a hores d'ara ja no hi ha
a l'Àsia ni un terròs nostre;
tot se'n ha anat a cà'n Taps!
—Però això sembla impossible!...
Què ha fet, doncs, el general?
Per què han servit els mils homes
que tenia jo escampats
per aquells pobles i viles?
Que potser dormieu, quan
els turcs han vingut a veure'us?
—No, Senyor. Tant els soldats
com el general, són dignes
de vos.

—De mi?... No hi ha pas
segona intenció en la frase?
—Parlo amb el cor a la mà;
no'n gasto jo d'ironies.
Si els turcs ens han aixafat,
no ha sigut perquè badessim,
sinó perquè Alah és molt gran
i ha sapigut protegir-los
més que a nosaltres Jehová.
—Si ens fessim turcs, tal vegada?...
—No digueu plagacitats,
que els moments no són de broma.
—Veïam, doneu-me detalls.
Com queda ara el meu exèrcit?
—Fet a miques, reventat.
—I els canons?

—Qui sap on parent!
—I els bagatges? I els cavalls?
—En les grapes del contrari,
—I l'alt «mando», el general?
—Pres i amb la cua entre cames.
—Si que estem ben arreglats!...
De manera que la surra
ha sigut fenomenal?
—Ja us ho he dit; una hecatombe!
Amb lo que resta no hi ha
ni per formà una patrulla.
—Quin bunyol, déus immortals!...
De tots modos, vull que consti:
jo, de tot aquest fracàs
no en tinc ni gota de culpa,
no us sembla? Sigueu-me franc.
—Senyor, no sé que respondre.
Simple emissari, no faig
altra cosa que informar-vos:
lo demés m'està vedat
—Però, per allà, què deien?
No'ls heu sentit murmurar?
—Contra vos?

—Sí: no parlaven
de... responsabilitats?
—Cal... Fugí, salvar-se, corre...
No tenien altre afany...
De vos, ni se'n recordaven.
—Molt bé; m'heu tranquil·litat.
Això vol dir que l'exèrcit
és conseqüent i lleal
i es fa càrrec de les coses.
Prou. Aneu a descansar,
que ara aquí tinc molta feina,
i vos m'esteu destorbant.—
Dit això, el bon rei es gira,
s'acosta als seus cortesans
i crida amb veu majestuosa:
—¡Puede el baile continuar!

C. GUMÉ

La Conferència d'En Rovira i Virgili

Nostre bon amic i company En Rovira i Virgili, a qui fins avui havíem conegut com a pulcre i ben orientat escriptor, des de fa uns dies se'ns ha dat a conèixer sota un nou aspecte: el d'orador.

La seva conferència a l'Ateneu, ha sigut sobriament magistral. Ha exposat a la opinió la veritable situació del pensament actual del poble català enfront del seu plet, i ha dit clarament i sense embuts que aquest pensament és el de la no-transigència amb l'Estat espanyol. Per ara podem dir: «Vox Rovira, vox populi».

I com que la conferència de nostre company, fou indubtablement una noble exposició de idees honrades, entre les moltes felicitacions que ha rebut, no hi

podia mancar la d'En Macià, qui en la seva lletra li diu:

«Sempre amatent a tot acte que tingui una significació nacionalista i sobretot en aquests moments en que arreu de la terra nostra s'hi opera un ressorgiment intens que's tradueix en voluntat ferma de lliberació definitiva, he llegit amb el deteniment merescut la importantíssima conferència que vostè va donar a l'Ateneu Barcelonès i per l'èxit de la qual el felicito verament.»

Nosaltres sols voldríem que tots els d'Acció Catalana fossin com En Rovira i Virgili.

Triptic camperol

I

Era l'estiu, en el temps en que s'emigra de les ciutats per a córrer vers la frescor dels prats i les muntanyes.

Els blats eren madurs, l'aufals fumava encara sota la dalla, exhalant una olor calenta. I jo anava poc a poc, aspirant l'oreig, saturant-me d'aire i d'espai, trobant el viure bell al pit d'aquest gran concert de coses. Però com que en aquest món res satisfà, sentia no poguer—com l'ocell que passa—anar d'un cim a l'altre, a l'atzar sense percatar-me dels llocs i dels països, sense preocupar-me del temps i de les hores, i acabar així l'existència d'un dia.

Si! Jo hauria estimat aquesta vida errant, calmosa, vagabunda de les bèsties i com elles viure content i sense preocupacions....

Caminant sempre a la frescor del matí, a punta d'alba ja me trobava dintre del bosc o assegut sobre el troc d'una alzina vella, assistint a l'espectacle rialler d'un matí d'estiu deliciós, en mig d'una naturalesa exuberant i de crits d'ocells que's desperten.

I allà, dintre la més gran de les beatituds, vaig considerar durant llarga estona aquesta natura misteriosa en que l'ànima i la vida es manifesten per totes parts.

II

Aquí, a ple camp, com la sang viva d'un adolescent, batego al ritme del sol blanc.

Les espigues d'or, la pols dels camins, la moixaina misteriosa i fresca dels llargs capvespres, sempre m'han emocionat. Aquí, la pols es menja els ulls, el jorn vibra i dansa entre les meves mans, i el vent que vé de lluny per a fer ajupir les herbes, me renta el rostre amb una aledana humida.

I lluny de la vella religió sexual i estúpida de les ciutats, jo, amant de la terra xopa i dels arbres tremolosos, no obro al home i a la dona més que un reconet: la mica de lloc que'm deixa al cor aquesta contemplació mòbil i profunda a les exigències de comunió.

L'home, el meu germà, l'estimo; la dona, l'admiro i fins la desitjo, però no tant com una cançó boscana.

I si una d'aquestes tardes serenes i tendres, alguna verge de pits lluminosos i plens, venia a despullar-se al meu costat en el moment de contemplar el to violeta de la posta, no sé si em deixaria captivar per la carn o si m'atreuria l'encís harmoniós de la natura....

III

Neva.... El cel baix s'arrapa a les teulades del poble amarat de fred i de silenci. S'arruix humilment com un pobre sota les dissorts. El fum que surt de les xemeneies es giragonça, es balanceja, després cau una mica brut com un remordiment; neva....

Poc soroll. Passa una ventada aguda com una daga. La veu de l'hora tremola i mor en el vell cloquer en un plany sort i lent d'agonia. Després vé de nou el gran silenci blanc dintre la boira baixa en la que s'estampen les ratlles, car el misteri rellicca al fons del firmament amb la majestat i la calma dels cignes.

I damunt d'aquest paisatge estrany i desolat he reconegut el meu cor en el recolliment d'un somni nostàlgic de primaveres, de cançons i de roses.

FERRAN CANAMERAS

De la Moreria

Acabo d'arribar d'un viatge a l'Àfrica, colrat pel sol i satisfet. Va portar-me a terres del moro l'afany de vendre a bon preu el vi que feia dos anys jeia al celler de la casa del meu pare. La experiència m'ha demostrat que lo prohibit, sol ésser lo més envejat.

Fixat, doncs, amb aquell adagi que diu:

El buen moro no bebe vino ni come tocino,

vaig dir-me: anem a la terra dels bevedors d'aigua calenta, i a veure si fem el miracle de donar sortida an el caldo de la vinya. I tal dit tal fet, un jueu, després de tastar lo, va trobar-lo bo i sense regateig va quedar-se amb el xarel·lo.

La meua estada a l'Àfrica, va ésser d'estudi.

No va preocupar-me ni l'honor de la Pàtria, ni el Raisuni, ni el rebel Abd-el-Krim; la dèria meua era esbrinar, enterar-me de les costums del país.

La conciença d'un mestre d'estudi àrab, va donar peu al següent interessant descobriment.

Un dia de tiberi, mig pipat, va dir-me:

«A Mahoma li agradava molt la carn de porc; un jorn el cuiner va presentar-li a taula un plat de morro amb naps, amb la seva salsa picant; Mahoma va atacar més que el degut, però en essent al vespre hi hagué un corri corri, que entre xeringa i portar i treure pots, de nit la dependència, de cansada, no podia dir fava.»

A l'endemà Mahoma va jurar que de repetir-se el rebulliment, el porc se'n recordaria.

I a la setmana següent, va tornar el plat de morro amb naps i també va tornar la nit de sarau.

Mahoma, fora de sí, cridà al secretari, li feu portar el sagrat llibre dels pensaments divins i va escriure:

Prohibeixo a tot creient de la meua religió el menjar morro de porc.

El secretari, que patia de gota, va esborrar la paraula «morro», quedant «menjar de porc».

Mort Mahoma i llegida l'epístola CVIII del Koran, ningú va sapiguer que deia la paraula esborrada, resultant que per malícia d'un secretari i per por de menjar el tall prohibit, el bon moro està sentenciat a no tastar carn de tocino.»

Va agradar-me el descobriment i al felicitar al mestre d'estudi va fer una reverència i vaig adonar-me que anava molt arranat de clatell.

P. ARENAS

Els nens, tenen d'anar a l'escola

Ho hem dit mantes vegades, i la constància fervent de volguer fer reviuir l'esperit decaigut d'elements que deuen cooperar assiduament en el desenvolupament d'una màxima obra cultural que respongués als esforços, ens ho farà repetir més encara; i és que la natural condolència que naix de la contemplació d'un mal que's pot remeiar, no permet el silenci de coses que, alimentades per la indiferència, condeixen irremissiblement a la decadència final.

Per això, torno a dir, que l'acció educadora del mestre a Espanya, no resulta prou efectiva, perquè no és secundada per la confiança, i la força col·lectiva del desinterès aconseguix, com mala herba, no deixar créixer el sembrat encarregat de produir dorades espigues. I això pren tanta grandària, que aquella desordenada deixadesa en problemes tan interessants i transcendents, fa oblidar a uns i altres l'estricta compliment de les més sagrades i peremptòries obligacions. Per això no és mica estrany que els esforços del Magisteri siguin desproporcionats al fruit desitjat del treball, perquè hi ha el contrapès de la indiferència.

Segons l'article seté de la llei d'Instrucció pública de 9 de setembre de 1857 (més o menys modificat per recents disposicions), l'ensenyament primari és obligatori per a tot espanyol comprés en l'edat escolar, que actualment és dels sis als tretze anys. Aqueixa disposició queda

Batallades de tot arreu

LA SANTA AMISTAT

Hi ha coses que van al revés del món. En el món una cosa avui és considerada utòpica, però vé demà, demà passat, i aquella utopia esdevé

REPARACIÓ

—Caram! Ja està arreglada.
—Sí, però ara tu pagaràs el guix.

(De Le Rire)

realitat. Doncs bé: amb l'amistat ha succeït al revés. Ahir era realitat; avui és una utopia com una casa, i diem com una casa, perquè en el preu que estan els lloguers trobar un pis és la utopia més formidable que s'hagi pogut conèixer.

D'amistat són pocs els que en tenen, i el que en té, se la guarda en un reconet ben amagadeta, com un tresor.

Fa poc temps que ens volien fer creure, i ho havíem cregut de bona fe, que si bé l'amistat individual havia anat de menys, la col·lectiva havia augmentat. Però ni això.

Quins tal cosa predicaven eren els aliats, units, segons ells, en una fraternal abraçada que no s'havia d'acabar mai més perquè la lligava sang dels pobles i un grapat de coses més, totes elles molt boniques i bones de sentir.

Romansos, podríem dir. Ni la col·lectiva ni cap.

Ara resulta que els senyors aliats no l'han coneguda ni saben lo que és amistat.

França, per la seva part, diu que està disposada a donar tota mena de material per a que la restauració del monument a l'Entente Cordiale sigui un fet. Es descuida de dir que serà material dolent. Anglaterra s'ho mira, l'ànima, diu que l'apoiarà i riu per dessota el nas. Els altres, les segones figures, callen perquè deuen pensar que la qüestió és anar fent.

Potser fan ben fet. Quan s'ensorri el monument, que un altre carregui amb la culpa.

RAISUNI

El Raisuni és, innegablement, l'home dels misteris. No hi ha dia que no s'asseguri deu mil vegades i es desmenteixi altres tantes, la seva sub-

Ahmed Er-Raisuni, famós moro que vol sotmetre's

missió al poder que per nosaltres és central i lo mateix volen que sigui per a ell i per als qui l'acompanyen o el poden acompanyar.

El rostre del Raisuni és feréstec. Té la ferotgia de l'home astut i que sap amb qui tracta. Sembla talment que amb llurs esguards vulgui endevinar fins a quin punt pot deixar-se protegir.

El cas del Raisuni i el de tots els altres rifenys és aquest: fins on deuen deixar-se protegir.

En altres casos això de la protecció és una cosa sempre digna d'agrair-se. En aquest no. Deixar-se protegir vol dir fer un assenyalat favor al protector.

El Raisuni s'ha vist despulat de formosos palaus, de no menys formoses terres, en total perquè no ha volgut reconèixer el poder d'un Estat estranger.

Nosaltres la submissió del popular moro la veiem un xic problemàtica. Un home tan enamorat de la seva independència, difícilment acceptarà el jou de ningú.

El jou de pobles estrangers, sols poden sofrir-lo pacientment aquells homes i aquells pobles que sols tenen valor per a clavar queixalada en àpats monstres, però que tremolen com la fulla de l'arbre quan no senten que cal preparar les dents per a no deixar-se mossegar. I d'aquesta mena de gent no ho serà pas el Raisuni i els seus.

COREOGRAFIA

No hi ha pas dubte que la coreografia és un dels mitjans més apropiats per a dir bellament els estats del nostre esperit. Combinar una dansa, una formosa dansa, que sigui un lleuger somrius i que a l'ensembl tingui quelcom de tristesa dolça que ens ompleni l'ànima d'un agre-dolç exquisit, no és pas cosa gens fàcil. Cal, sobre tot, sapiguer passar espiritualment per tots aquells estats que's volen plasmar.

Hi ha també, és clar, la coreografia barroera, del soroll, que no diu res, que tot s'ho emporta el xivari i molt de color mal distribuït i molta llum encara pitjor distribuïda.

Nosaltres, moltes vegades, havíem sentit enuig perquè el ball, el ball d'art, no era cosa més popular. Però hem estat de sort. Els nostres precursors han sigut oïts i ho han sigut per persona que compta amb un gros públic i amb un gran escenari, que sap on té els peus, i per a ballar és lo que

EL BALL DE LES BANDERES

Lloydsadora amb les seves noves creacions

(De Ruy Blas)

més es necessita, ja que si bé el cap aguanta els peus, aquests priven de que al primer li succeeixi quelcom desagradós.

El nostre famosíssim ballari, és res menys que Lloyd George, qui dansa magníficament davant del món sencer.

No tenen comparació llurs saltirons i la lleugeresa de llurs moviments no es pot igualar. A tothom somriu, a tothom afalaga. Quan fa un retreat, es converteix en un elogi. Res, una meravella.

Però... on no hi ha un però? Ara, el públic que sempre havia estat mansoi, s'avalota, es cansa, ja en té prou de ballar. Però també, qui és que convenç an En Lloyd George de que ja ha ballat massa?

No hi ha altre remei que esperar que degut a tantes voltes com dona, es maregi i caigui extenuat.

La setmana il·lustrada

EL TORERO I EL FUTBOLISTA

—Home, que m'arruïnes!
—Per ara només et faig suar.

—Vaja, que només se'l pot tractar així... a cosses!

—Senyor Esteve, cregui'm, Espanya no farà res de bo, mentre no's despregui de Catalunya.

SORTINT DE LA SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

—Noi, quin pitafi els de la «Lliga»!

—Ja s'acaba la guerra del moro. A veure si ara baixaran la contribució i les subsistències... i un bé!

—Qualsevol es pensa que jo sóc un dels assaltadors del tren.

reforçada per l'article 155 del Còdic civil, que recorda als pares de família i tutors l'obligació ineludible d'educar a sos fills.

Doncs bé; malgrat totes les disposicions i reglaments, bona part dels nens espanyols compresos en l'edat escolar, no van a l'escola; en canvi es dediquen a barallar-se pels carrers, fent queixar als veïns a cada pas, i apedregant sense compassió a qualsevol pobra bèstia que se'ls posi davant. I aqueixes disbauxes que no s'aconsellarien a l'escola, prosperen a l'exterior entre la gent menuda, per a transformar-se, a proporció dels anys, en un cau de maldat insuportable.

D'altres, per egoisme, explotaran a sos fills posant-los a una fàbrica que els privi de l'educació i que se'ls mengi de viu en viu; i aqueixa gent que es podrien haver instruït lo suficient, desenrollant-se també lo degut en el concepte físic, no poden ésser en el dia de demà altra cosa que l'escarni de la ignorància i el mirall de la malaltia.

I ara em donà la gana de preguntar: Què pensen les autoritats dels pobles davant aqueixos abusos, tenint prou atribucions fins per a clavar multes a qui no faci cas de la llei?

O és que és un dir allò de que l'ensenyança és obligatòria a Espanya!

I si no és així, per què no's té de perseguir i acometre a qualsevol que infringeixi tan sagrats preceptes, com fan a l'estranger i a tot arreu?

Perquè, mentre aqueixes normes de deixadesa perdurin, el mestre s'escarrasará, i no podrà treure de pollaguera aquell 60 per 100 aterrador d'alfabets, vergonya espanyola en el món civilitzat.

MIQUEL RIBALTA

REPICS

Voldríem saber que hi troba la nostra «gent» que estueja pels poblets de l'entorn en donar festes castisses.

Fa uns dies fou a Sant Just Desvern, ara ha sigut a Sant Cugat, on la cèlebre «colònia veraniega» se'ns despenja amb un «Concurso de mantones de Manila».

Què hi diu vostè, senyor Macià, amb aquest catalanisme tan «castizo»?

Fa uns dies es troba a nostra Ciutat, la cèlebre princesa Nadia que tant donà que parlar a Madrid

a causa de la mort misteriosa d'un súbdit estranger. Segons es diu, se l'expulsa d'Espanya, a fi de que no pugui buscar murga a certs periodistes que es posaren un xic massa amb ella.

Es veu que a Espanya ja s'han acabat els Quixots, i que quan la desgàcia s'entreté amb un feble, encara que sigui una dona, s'hi abonen.

Mentre els catalanistes retien com cada any l'homenatge an En Rafel de Casanova, arribà al peu del monument la representació de nostre Ajuntament; entre els regidors i els municipals hi havia també el seny ordenador de nostra caixa municipal, el gran Vidal i Guardiola, i segons l'amic que hi era, diu que va quedar esblaimat al contemplar tantes corones, i no pogué per menys que dir al seu amiguet, En Maynés:

—Escolteu, aquestes corones no són pas com les austriacques, perquè així com aquelles baixen, aquestes puguen. Que vos sembla s'hi posessim un impost an aquestes corones?

Com més llum vol fer la policia en això del assalt al tren, més fosc s'hi veu. «Ara ja els tenim. Ara encara no els tenim. Ara si que va de bo». Però no els acaben de trobar mai. I lo bo que si es descuiden, ara fa uns dies volien assaltar la Caixa d'Estalvis del carrer la Ciutat.

I quina policia patim!

En Pestaña, el leader sindicalista, que fa uns dies semblava que s'havia agreujat, segons les darreres notícies sembla que va per bé, i que

dins de poc ja podrà tornar a reempendre les seves campanyes.

Quin càstic per als qui volgueren matar-lo trobar-se'l dins de poc al davant, com si fos un fantasma o el propi espectre, qui els acusés la seva fellonia.

A Madrid es rumoreja, no sabem perquè, que nostre bon amic Abd-el-Krim, vol sotmetre's als espanyols. No hi tenim res que dir, tan debò això fos cert, i poguessin tornar nostres companys que són allí, però molt temem que tot plegat serà una aixecada de camisa al pobre poble per part del Govern, i una altra d'Abd-el-Krim an aquest.

En Burguete, l'asturià, diuen que ha anat a visitar al ex emperador del Marroc, Muley Haffid. Aquestes són visites que fan pensar molt al poble però nosaltres que sabem moltes coses, també sabem perquè En Burguete ha anat a veure al cèlebre moro: hi ha anat, per a saber com se fa per a regalar un elefant, doncs diu ell que en vol regalar un al Municipi de Madrid.

Demà, diumenge, a dos quarts de deu del matí, en el saló d'actes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, tindrà lloc l'assemblea que convoca la Comissió organitzadora de «Jove Atlàntida», institució catalana de cultura integral.

Això de la cultura integral ens va bé i com que sabem que'ls de «Jove Atlàntida» també ho saben de sobres, esperem que tots els projectes que tenen siguin un fet aviat.